การจัดการปัญหาข้อร้องเรียน

ในหน่วยงานปศุสัตว์

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานปศุสัตว์

- เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์เป็นหน่วยงานวิชาการ มีหน้าที่คอยให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อแก้ปัญหามลพิษจากการเลี้ยงสัตว์ หรือฟาร์มเลี้ยงสัตว์ อันก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 การควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ และกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทการเลี้ยงสัตว์ (มีอายุ 1 ปี) เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นนั้นๆ

อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

- ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น ดำเนินการระงับเหตุรำคาญภายในระยะเวลาที่เห็นสมควรตามสภาพของปัญหาได้ (มาตรา 28 วรรค 1)
- ในการออกคำสั่งนั้น จะกำหนดวิธีการระงับหรือการป้องกันเหตุรำคาญนั้นก็ได้ รวมทั้งจะกำหนดวิธีการเพื่อการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญขึ้นในอนาคตอีกด้วยก็ได้ (มาตรา 28 วรรค 1)
- กรณีมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร แบ่งเป็น 2 กรณีคือ

1. เหตุรำคาญมิได้ก่อให้เกิดสภาวะที่เป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ อาจเข้าไปดำเนินการแก้ไขหรือจัดการเท่าที่จำเป็น โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่เป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย

2. เหตุรำคาญก่อให้เกิดสภาวะที่เป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ สามารถออกคำสั่งเป็นหนังสือ **ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้ หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้สถานที่นั้นทั้งหมด หรือบางส่วนจนกว่าจะได้มีการระงับเหตุรำคาญแล้ว**

ขั้นตอนการดำเนินการเมื่อเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญขึ้น

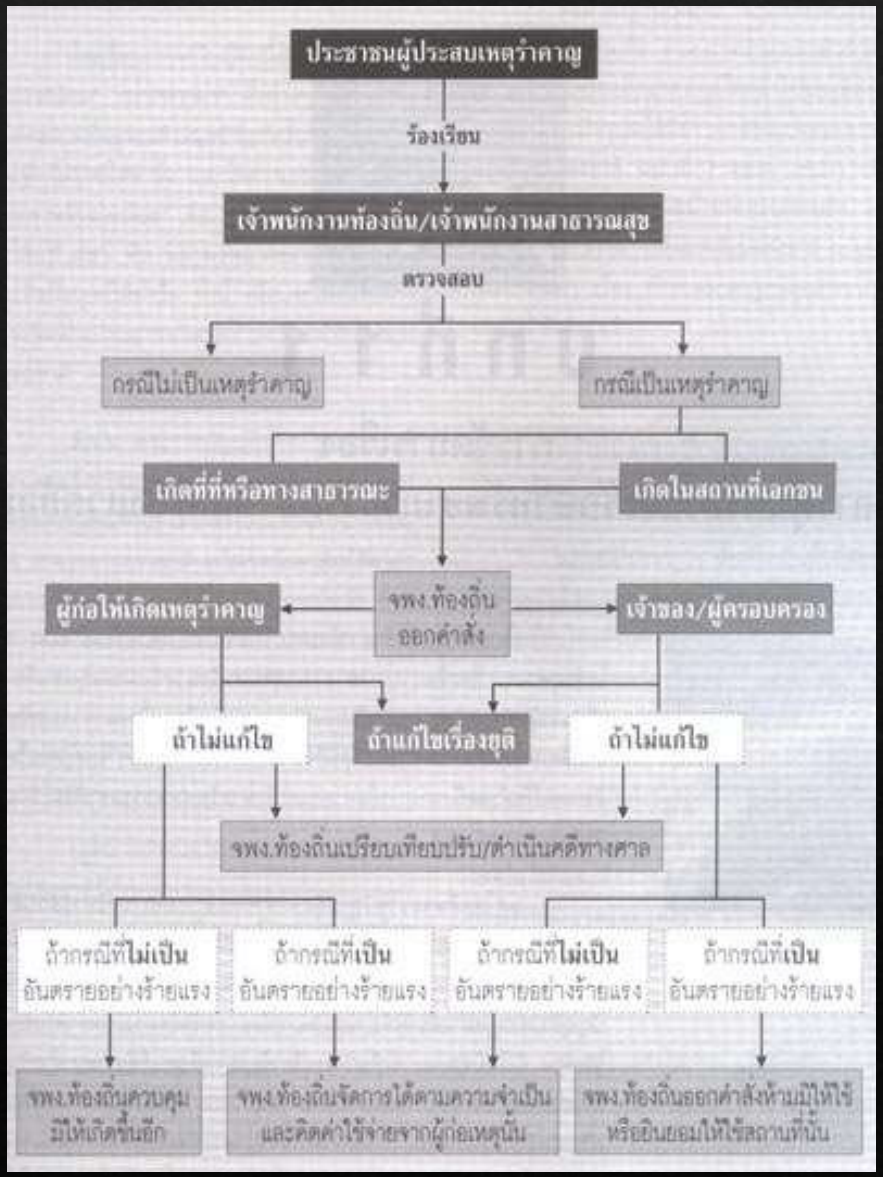

ข้อร้องเรียนที่พบได้บ่อย

ฟาร์มปศุสัตว์

กลิ่นรบกวน

แมลงวัน/สัตว์พาหะรบกวน

เสียงรบกวน

น้ำเสีย

โรงฆ่าสัตว์

กลิ่นรบกวน

เสียงรบกวน

น้ำเสีย

สัตว์รบกวน

สุนัข-แมวจรจัด

ลิง

นกพิราบ

ข้อร้องเรียนที่พบบ่อยในฟาร์มปศุสัตว์

- กลิ่นรบกวน
- แมลงวัน/สัตว์พาหะรบกวน
- เสียงรบกวน
- น้ำเสีย

การจัดการ/การป้องกัน

- การจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์ม
- ระบบบำบัดน้ำเสียภายในฟาร์ม

การจัดการสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มสุกร

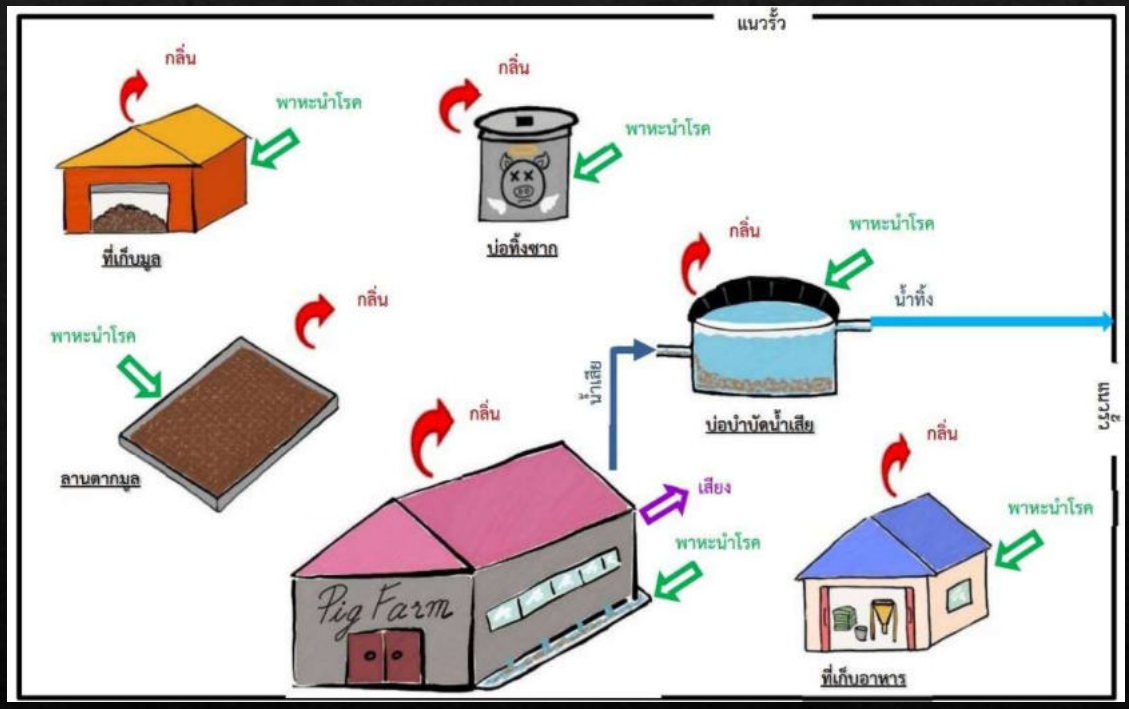

การจัดการภายในฟาร์ม(กลิ่น)

- กลิ่นรบกวนจากโรงเรือน เป็นกลิ่นที่มาจากหลายส่วน ได้แก่ กลิ่นมูลและปัสสาวะโดยตรง หรือจากการหมักหมมของมูลและปัสสาวะรวมกับเศษอาหารที่ตกหล่นในคอก และกลิ่นตัวของสุกรเอง
- กลิ่นของน้ำเสียและมูลสุกร จากรางระบายน้ำและบ่อรวบรวมน้ำเสีย หรือระบบบำบัดน้ำเสียของฟาร์ม

การจัดการภายในฟาร์ม(กลิ่น)

ส้วมหมูแบบแห้ง

ส้วมหมูแบบมีน้ำขัง

การจัดการภายในฟาร์ม(กลิ่น)

รางระบายน้ำเสียข้างโรงเรือนแบบไม่มีฝาปิด

การจัดการภายในฟาร์ม(กลิ่น)

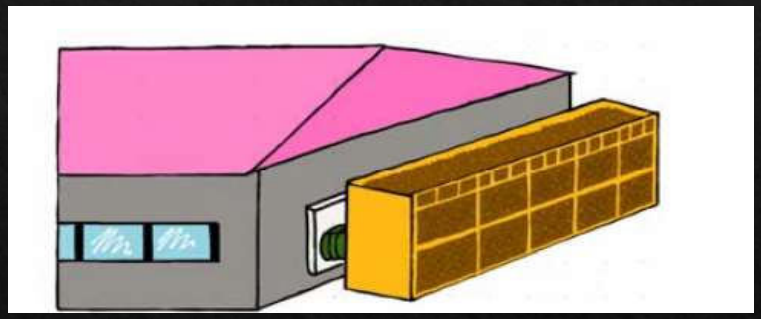

การจัดการภายในฟาร์ม(เสียง)

- **เสียงจากสุกรโดยตรง** เสียงร้องจากสุกรมีสาเหตุมาจากความหิว และความต้องการผสมพันธุ์ ซึ่งระดับเสียงที่ดังที่สุดในฟาร์ม มักเกิดในช่วงเวลาการให้อาหารและช่วงที่มีการล้างคอก
- **เสียงจากเครื่องจักรและอุปกรณ์** นอกจากเสียงที่เกิดจากตัวสุกรแล้ว เสียงรบกวนที่เกิดขึ้นในฟาร์มอาจเกิดขึ้นจากอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ใน โรงเรือน เช่น เสียงดังจากพัดลมระบายอากาศในโรงเรือนระบบปิด เสียงจากปั๊มน้ำ มอเตอร์ต่างๆ

การจัดการภายในฟาร์ม(น้ำเสีย)

ระบบบำบัดน้ำเสียแบบไบโอแกส

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- กำหนดน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ 1 หน่วย หมายความว่า น้ำหนักสุทธิของสุกรพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรขุน หรือลูกสุกรชนิดใดชนิดหนึ่งหรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปที่มีน้ำหนักรวมเท่ากับ 500 กิโลกรัม โดยน้ำหนักเฉลี่ยสุกรพ่อพันธุ์หรือแม่พันธุ์ตัวละ 170 กิโลกรัม สุกรขุนตัวละ 60 กิโลกรัม และลูกสุกรตัวละ 12 กิโลกรัม

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- การเลี้ยงสุกรประเภท ก หมายความว่า การเลี้ยงสุกรพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรขุน หรือลูกสุกรชนิดใดชนิดหนึ่งหรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปที่มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์เกินกว่า 600 หน่วย
- การเลี้ยงสุกรประเภท ข หมายความว่า การเลี้ยงสุกรพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรขุน หรือลูกสุกรชนิดใดชนิดหนึ่งหรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปที่มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์เกินกว่า 60 หน่วย แต่ไม่เกิน 600 หน่วย
- การเลี้ยงสุกรประเภท ค หมายความว่า การเลี้ยงสุกรพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรขุน หรือลูกสุกรชนิดใดชนิดหนึ่งหรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปที่มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์เกินกว่า 6 หน่วย แต่ไม่เกิน 60 หน่วย

ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทการเลี้ยงสุกรต้องมีค่าดังต่อไปนี้

	ฟาร์มประเภท ก	ฟาร์มประเภท ข	ฟาร์มประเภท ค
ความเป็นกรดและด่าง (pH)	5.5 – 9	5.5 – 9	5.5 – 9
บีโอดี	ไม่เกิน 40 มิลลิกรัม/ลิตร	ไม่เกิน 80 มิลลิกรัม/ลิตร	ไม่เกิน 80 มิลลิกรัม/ลิตร
ของแข็งแขวนลอยทั้งหมด	ไม่เกิน 150 มิลลิกรัม/ลิตร	ไม่เกิน 200 มิลลิกรัม/ลิตร	ไม่เกิน 200 มิลลิกรัม/ลิตร
ซีโอดี	ไม่เกิน 250 มิลลิกรัม/ลิตร	ไม่เกิน 350 มิลลิกรัม/ลิตร	ไม่เกิน 350 มิลลิกรัม/ลิตร
TKN	ไม่เกิน 120 มิลลิกรัม/ลิตร	ไม่เกิน 200 มิลลิกรัม/ลิตร	ไม่เกิน 200 มิลลิกรัม/ลิตร
ฟอสฟอรัสรวม	ไม่เกิน 5 มิลลิกรัม/ลิตร	ไม่เกิน 5 มิลลิกรัม/ลิตร	ไม่เกิน 5 มิลลิกรัม/ลิตร

แนวทางแก้ไขปัญหา

- ทำความสะอาดโรงเรือนและตัวสุกรเป็นประจำตามความเหมาะสม
- มีระบบบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพเพียงพอ
- เพิ่มตัวกรองหรือซับกลิ่นหลังพัดลมตามความเหมาะสม
- มีโปรแกรมกำจัดหนอนแมลงวันตามวงรอบการเลี้ยง
- ใช้สารชีวภาพดับกลิ่น เช่น อีเอ็ม อย่างสม่ำเสมอ
- ปลูกต้นไม้เพื่อกรองหรือซับกลิ่นตามทิศทางลม แนวลมที่พัดไปชุมชนหรือบริเวณท้ายพัดลม

ข้อร้องเรียนที่พบบ่อยในโรงฆ่าสัตว์

- กลิ่นรบกวน
- น้ำเสีย

การจัดการ/การป้องกัน

- การจัดการสิ่งแวดล้อมภายในโรงฆ่าสัตว์
- ระบบบำบัดน้ำเสียภายในโรงฆ่าสัตว์

โรงเชือดหมูส่งกลิ่นเหม็น

ระบบบำบัดน้ำเสียภายในโรงฆ่าสัตว์

น้ำเสียจากโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์

→

บ่อดักไขมัน

→

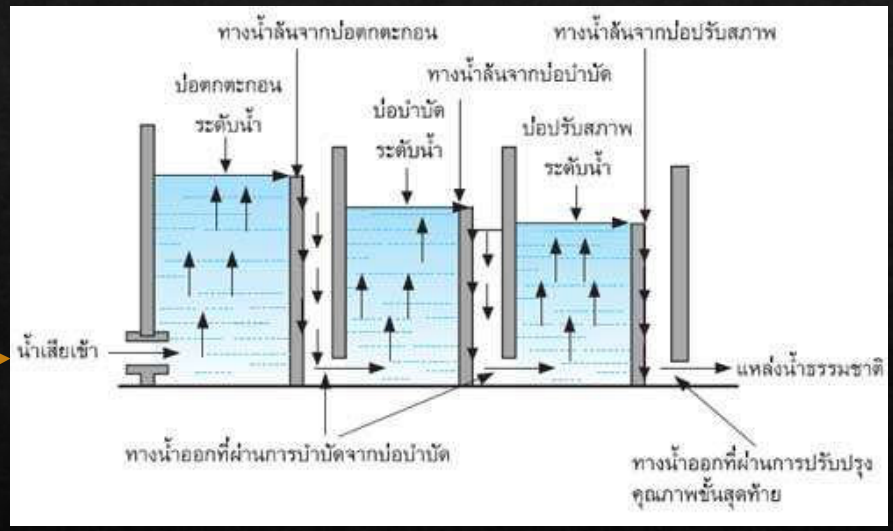

Q&A

สัตว์รบกวน

- สุนัข-แมวจรจัด
- ลิง
- นกพิราบ

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และวิธีการปฏิบัติ

ขอบคุณค่ะ